

דף כו:

עין משפט ב.ג. חו"מ סימן לד פעיף כג.

כג. לו. הפסול מן התורה שהעיד, עדותו בטלה, אע"פ שלא הכריזו עליו בביהכנ"ס. והפסול מדבריהם כל עדות שהעיד קודם שהכריזו עליו **ק** כשרה.

* לז. גם בפסול לעדות מן התורה אין לפוסלו אלא בודאי, אבל לא מספק. וע"כ צריכים העדים המעידים עליו לפוסלו, להעיד שעבר העבירה לפני העדות, אבל אם אינם יודעים אם עבר לפני העדות, **י** מעמידים אדם בחזקת כשרות עד שיודעין שעבר קודם.

עין משפט ד.הו. חו"מ סימן לד פעיף יח.

יח. כט. הבזויים פסולים לעדות והם האנשים ההולכים **ש** ואוכלים בשוק בפני כל העם, או שהם ערומים בשוק בעת מלאכתם, וכל אלו אין הם מקפידין על עדות שקר. **י** וה"ה מקבלי צדקה מן העכו"ם בפרהסיא אע"פ שאפשר להם שיתפרנסו בצינעא.

* ל. כל מי שנוטל **א** שכר להעיד עדותו בטלה, כמו הנוטל שכר לדון,

ק. כיון שלא הכריזו עליו חכמים, לא החמירו להפסיד ממון הבריות. סמ"ע ס"ק נ"ה. ועוד הביא מהנ"י דלאותו עדות שנפסל בשבילו אפי' בלא הכרזה פסול. והש"ך בס"ק כ"ג השיג על הסמ"ע דבנ"י לא כ"כ. ובמרדכי בפ' זה בורר כתב דכל שהוציאו אותו מביהכנ"ס הוי כהכריזו עליו. וגם מוכסין ורועים בעינן בהם הכרזה. סמ"ע. **ר**. ריב"ש סי' רס"ו.

ש. ואינם מקפידים על הבושת. ומה שכתוב בירושלמי מעשרות פ"ג שאין שבח לתלמיד לאכול בשוק דמשמע דלא נפסל בזה, והביאו התוס' שם בקידושין, מפרש הרמב"ם דאיירי שם בשוק שאין בו רוב עם. כ"כ הב"י והכ"מ ע"ש.

ת. מימרא דרב נחמן בסנהדרין דף כ"ו ע"ב. שמבזים עצמם ואינם חוששין וכל אלו פסולים מדבריהם.

א. משנה בכורות כ"ט. וכל זה בעדים שכבר ראו המעשה דמחוייבים להעיד ע"פ הדין, וכמו שאדם חייב לדון בין אדם לחבירו, אבל מי שאינו מחוייב להעיד שעדיין לא

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ואינן צריכים הכרזה. ואם החזיר הממון דינו ועדותיו קיימין, שאין זה כשאר הפסולים שצריכים הכרזה ותשובה, אלא **ב** קנס שקנסו אותו חז"ל שיתבטלו מעשיו. וכל מה שאדם מעיד בגלל יראה או יסורין אין בו ממש.

* **לא**. דייין שדן כבר, ובא הבע"ד ליתן לו מתנה על שהפך בזכותו, **ג** אסור לו לקבלו.

עין משפט ז.ז. חו"מ סימן לד סעיף כה

כה **מ**. אין אדם נפסל בעבירה **ד** ע"פ עצמו אלא ע"פ עדים שיעידו עליו, שאין אדם משים עצמו רשע. ומ"מ **ה** אין עושין אותו עד לכתחילה.

עין משפט ט. חו"מ סימן לד סעיף טו

טו **כב**. אריס שלקח מהפירות **ו** קודם שתגמר מלאכתן אע"פ שלקח שלא מדעת בעל הבית, אינו גנב, וכשר לעדות שאין בעל השדה מקפיד

ראה המעשה, ונוטל שכר לילך לראות הענין שיהיה עד, מותר. כ"כ הב"י בסי' כ"ח בשם הרשב"א.

והוא שנוטל מב' צדדים אבל מצד אחד פסול משום נוגע. כ"כ בנתיבות ס"ק כ"א. אם לא שנוטל רק שכר בטלה דמוכח.

ב. כ"כ הר"ן בסוף פ' האיש מקדש. כי כל המצוות צריכין להיות בחינם. וכתב בנתיבות דדוקא שנוטל מב' צדדים מועלת החזרה אבל כשנוטל רק מצד אחד פסול מטעם נוגע, ואפי' החזיר השכר אחר שהעיד פסול.

ג. כך משמע מהאשר"י בסוף פ' זה בורר. דהוי שוחד מאוחר וכמו ריבית מאוחרת דמבואר בב"מ ע"ה, דאסור.

ד. סנהדרין דף ט' מימרא דרבא. שאדם קרוב אצל עצמו. סמ"ע ס"ק נ"ט.

ה. היינו שאין מוסרין לו להיות עד, כ"כ הש"ך אבל אם כבר העיד כשר. ועיין לקמן בסי' צ"ב סעיף ה'.

ו. וי"א רק בנגמרה מלאכתן כבר דאז מורה היתר, שהתורה התירה לפועל לאכול מדבר שנגמרה מלאכתו, אבל לא לפני שנגמרה מלאכתו. עיין בסמ"ע ס"ק ל"ח. ולהרמב"ם והרי"ף והשו"ע בלא נגמרה מלאכתו שאז מורה היתר כיון שהוא עדיין עוסק במלאכתו.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עליו, וכן כל כיוצא בזה.

עין משפט י. חו"מ סימן לד סעיף ד

ד. קוברי המת ביו"ט ראשון, אע"פ שנידו אותם שלא לעשות כן וחזרו לקבור אין נפסלים בכך ז' שסוברים הם שכפרה עושים להם חכמים בנידויים.

* וה"ה בשאר איסורים ח' שיש לתלות שעברו מכה הטעות

* ה. המגביה ט' ידו על חברו להכותו, פסול לעדות מדרכנו.

חו"מ סימן לד סעיף כד

כד. לח. העידו עליו שעבר עבירה פלונית, אע"פ שלא התרו בו, פסול, והוא שעבר על דברים שפשטו בישראל שהם עבירה, אבל אם ראוהו עבר עבירה שקרוב העושהו להיות שוגג צריכים להזהירו ואח"כ יפסל.

ז. וה"ה המלוה על ספרים ולמד בהם, אף למ"ד דאם למד בהם נקרא שולח יד, מ"מ לא נפסל בזה לעדות, משום דסבר מצוה קעביד. כ"כ הסמ"ע בס"ק ו' בשם המרדכי.

ח. כ"כ הריב"ש סי' שי"א. ועיין בסעיף כ"ד לקמן בשו"ע.

ט. כ"כ הב"י אע"פ שיש בו איסור תורה כיון שאין בו מלקות. ובסמ"ע בס"ק ז' כתב שפסול לעדות ולשבועה עד שיקבל עליו תשובה, אפי' לא תבעו זה שרצה להיות המוכה אלא אחר, ועיין ביור"ד סוף סימן שצ"ד. ועיין בשו"ע סי' ת"ק סעיף א' שהמחבר פסק דנקרא רשע. ומור"ם הוסיף שאין לצרפו למנין עד שיתירו לו, ובספר פעמוני זהב כתב שעניינו רואות דאפי' במכה עצמו אין אנו נזהרין בזה, וכתב דאפשר בזמן הזה אין יכולין להעמיד הדין על תלו, ומ"מ מי שיש בידו לייסר הרשעים ולא לקבל עדותן ולא עשה עתיד ליתן הדין, ע"ש.

י. ואף שאינו חייב מלקות בלי התראה, אע"פ כן נפסל לעדות. אבל בלאו מן התורה שאין בו מלקות פסולו מדברי חכמים. ש"ך ס"ק כ"ד. וכתב הסמ"ע בס"ק נ"ז דג' דרגות ישנם. א' אם אין ידוע לו איסור מלאכה וידוע שהיום שבת, ב' יודע איסור מלאכה אבל יתכן ששכח שהיום שבת. ג' יודע זה וזה אבל אינו יודע שנפסל בכך לעדות, בכולם צריך להודיעו.

כד לט. כיצד ראוהו קושר או מתיר בשבת, צריכים להודיעו שזה חילול שבת, מפני שרוב העם אינם יודעים האיסור. וכן אם ראוהו עושה מלאכה בשבת או ביו"ט צריכים להודיעו שהיום שבת, שמא שוכח הוא שהיום שבת.

וכן המשחק בקוביא תמיד, או מי שנעשה מוכס, או גבאי שמוסיף בגביה לעצמו, צריכים העדים להודיעם שהעושה דבר זה פסול לעדות, שרוב העם אינם יודעים דברים כאלה, ובכל כיוצא בזה.

עין משפט כ.ל.

ח"מ סימן לד פניף ד

עיין לעיל עין משפט י

כ. מלשון הרמב"ם ריש פ' י"ב מעדות מהנהו קבוראי דכל היכא דאיכא למיתלי דלא ידעי שהיה אסור לא מפסלי.